

Ti gode

Politiken 14. oktober 2006, bøger, side 15

Læs anmeldelserne i deres fulde længde på www.politiken.dk/boger

Michael Chabon: Den utrolige historie om Kavalier & Clay. Oversat af Svend Ranild. Borgens Forlag. »(...) selv folk, der aldrig har åbnet et eneste Superman-hæfte, vil kunne læse den med stort udbytte (...)«.

Anmeldt 30.9. af Henrik Palle

Ismail Kadaré: Efterfølgeren. Oversat af Gerd Have. Tiderne Skifter.

»(...) den lammende angst, som diktatoren spreder om sig (...)«.

Anmeldt 7.10. af Niels Brunse

Carla Guelfenbein: Kvinden i mit liv. Oversat af Kirsten A. Nielsen. Hr. Ferdinand.

»(...) en vægtig roman, som er mere saltet end sukret«.

Anmeldt 4.10. af Niels Brunse

Lisbeth Brun: Vejs ende. Gyldendal. »(...) den moderne kvindegeneration, der ikke kan håndtere deres eget liv i bare iver efter at være dygtige (...)«.

Anmeldt 7.10. af May Schack

Niels Erik Rosenfeldt: Stalin. Diktaturets anatomi. Høst & Søn.

»(...) kræs, serveret af en kender«.

Anmeldt 7.10. af Adam Holm

Audur Jónsdóttir: Dem i kælderens. Oversat af Susanne Grubb. Tiderne Skifter.

»(...) 68-generationen fra dens nu voksne børns øjenhøjde«.

Anmeldt 7.10. af Søren Vinterberg

Lars Saabye Christensen: Modellen.

Oversat af Ida Jessen. Athene.

»Uha, læs selv tragedien, som ikke ville være af Ibsen, undskyld Christensen, hvis ikke også den var komisk (...)«.

Anmeldt 29.9. af Bjørn Bredal

Merete Pryds Helle: Oh, Romeo. Rosinante.

»(...) at gøre noget så usexet som aktuel integrationspolitik til et varmblodigt sengekantsdrama«.

Anmeldt 12.10. af Lise Garsdal

Thomas Bredsdorff: Dansk litteratur set fra månen. Om sjælen i digtningen. Gyldendal.

»Månebilledet skal bare henlede opmærksomheden på, at vi bedst ser det fremragende på stor afstand«.

Anmeldt 8.10. af Søren Schou

Mette Moestrup: Kingsize. Gyldendal.

»(...) tvekönnede digte på størrelse med livet«.

Anmeldt 30.9. af Mikkel Bruun Zangenberg

... og til diskussion

Lars Kjædegaard: Thelma. Et ærligt spørgsmål. 2 Feet Entertainment. »Lars Kjædegaard lider reelt af samme skavank som den store Charles Dickens. Nemlig meget lidt sans, øre og øje for sin samtids overklasse og dens forgyldte ungdom, sæder og skikke. Romanen er en rodebutik, hver gang den vil skildre Thelma og hendes både radikale og rige miljø. (...) borte har alt for ofte taget Kjædegaards fine og fragile verden af de udstødte, ganske fortabte og socialt glemte. I stedet serveres noget underligt miskmask og melodrama drejet over en gang Hamlet sat sammen på snedkerlim, bolte og skurer«.

Anmeldt 30.9. af Bo Tao Michaëlls

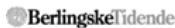
Stednavne:

Emneord:

Personer:

Virksomheder:

Titler:

Partiets lov

Berlingske Tidende 14. oktober 2006, 2 sektion, magasin, side 13

Albansk roman. Ismail Kadarés »Efterfølgeren« er en fremragende psykologisk krimi, en hallucinerende angstdrøm på kanten af et politisk vanvid.

Af Martin Krogh Andersen

Et lille land, hvis navn betyder »Ørnelandet«, skrives frem af skyggerne i albanske Ismail Kadarés »Efterfølgeren«. Vi ser os desorienterede omkring i et mørkelagt hjørne af Europa, hvor onde drømme får næring af en lige så ond virkelighed. Albanien ligger som en gådefuld brik i et stort, umuligt puslespil: Balkans historie er lige så fascinerende som den er uforståelig. Religionskrige og groteske statssamlinger er afløst af et paranoidt diktatur. Vi er tilbage i kommunismens dage, dengang partiets magt var absolut, og landets leder herskede som en utilregnelig, gammeltestamentlig gud med en faretruende kryptisk tankegang. I 1980'ernes Albanien var kollektivets angst for deportationer og hastigt gennemførte standretter et effektivt styringsredskab. Med »Efterfølgeren« viser Kadaré et politisk magtspil, hvor justitsmord og iscenesatte rygter om snigende konspirationer hører til dagens trivialiteter. Manden, der er udpeget til at efterfølge landets magtfulde leder – »Efterfølgeren« kaldes han slet og ret – er blevet fundet død i sit hjem. Officielt er der tale om et skændigt selvmord, men rygterne løber hurtigt i andre retninger. Potentielle mordere og syndebukke bringes i spil i en angstmættet atmosfære. Under partiets skærmende vinger anes komplicerede klanstrukturer, hvor en klanleders fald betyder hele slægtens undergang. Loyale partifæller kan ofres i en højere sags tjeneste. Og fædre kan finde på at ofre deres egne sønner, »som Abraham for tre tusinde år siden, da Gud krævede, at han skulle ofre sin søn.«

En verden af hallucinationer

Kadaré er suveræn i sin afmålte fortællestil; vi får kun lige akkurat så meget at vide, at vi læser os rundt på gulvet i en verden af hallucinationer og panikslagen rædsel. Som her hvor Efterfølgerens datter vågner fortumlet op til et hus, hvor politiets teknikere arbejder i forlængelse af et mareridt: »Suzana følte, at hun var ude af stand til at udtale spørgsmålet: 'Hvad bestiller De dog?' Ikke engang ordene 'sindssygt' eller 'afskyeligt'. Gennem den halvåbne dør skimtede hun lige bag den bevæbnede mand to andre klædt i hvide kitler og med forskellige tænger i hænderne. (...) Så vidt hun kunne se, var tængerne blodplettede. Og så, som om alt dette ikke var nok, trådte en sidste mand ud, som i sine strakte arme bar på en beholder med et kolossalt stykke blodigt kød.«

»Efterfølgeren« er så fremragende konstrueret, at hvert kapitel vender op og ned på alle forestillinger. Mord eller selvmord? Spørgsmålet er langt mere kompliceret end det. Med »Efterfølgeren« i hænderne sidder man ikke bare med en stor læseoplevelse, men også med en uløselig gåde: det evigt stræbsomme menneske.

Fem Stjerner. Ismail Kadaré: »Efterfølgeren«. Oversat af Gerd Have. 134 s. 225 kr. Tiderne Skifter.

kultur@berlingske.dk

Stednavne:

Emneord:

Personer:

Virksomheder:

Titler:

e0782788

Albansk verdenslitteratur

Flensborg Avis 10. oktober 2006, side 8

Anmeldelse. Albansk forfatter får med sin skarpe politiske pen i kødet på det totalitære regimes psykologi KØBENHAVN. Det er sjældent, man i Danmark får mulighed for at læse albansk litteratur. Kadarés bog, som er den sjette oversat til dansk, er dog ikke blot af denne grund en interessant og gribebelevelse. "Efterfølgerens" omdrejningspunkt er de suspekte omstændigheder omkring den albanske diktators efterfølgers død. Romanen tager på denne vis sit udgangspunkt i virkelige hændelser i det lukkede Albanien kommunistiske historie, men åbner samtidig for en drømmeagtig stemning, hvor det ikke altid er muligt at skelne mellem fiktion og virkelighed. Og denne dobbelthed fungerer vel og mærke fremragende på grund af Kadarés store litterære talent, der blandt andet gav ham Den Internationale Man Booker Pris i 2005. Men tilbage til bogen. Efter Efterfølgerens død begynder rygterne at tage fart: Er der tale om mord eller selvmord? Læseren følger på skift Efterfølgerens uforstående familie, især datteren Suzana, den kompromisløse Leder, Efterfølgerens vege efterfølger samt den følsomme arkitekt, der tegnede Efterfølgerens hus. Netop selve huset spiller en vigtig rolle i mordgåden, da rygterne fortæller om en hemmelig gang fra Lederens hus til Efterfølgerens. Kompleks politisk spil I det komplekse politiske spil er det dog ikke til at vide, hvad der er sandt, og hvad der er rygter, ligesom dødsfaldets motiv langt hen ad vejen forbliver en gåde. Det er i høj grad dødsfaldets uvished, der skaber romanens mareridtsagtige uhygge. Men det er dog ikke kun mordgåden, der fremmaner romanens store fascinationskraft. Også fremstillingen af et totalitært regimes magt over sindene og de begrænsede frihedsmuligheder, der udspringer heraf, skrives uheldsvangert frem. Med andre ord undersøger romanen det totalitære regimes psykologi. Romanen skal altså læses for både sin skarpe politiske penneføring og for sin sproglige jordskredssejr. Ismail Kadaré: Efterfølgeren. Roman. Oversat af Gerd Have. 225 kr. 134 s. Tiderne Skifter. Thomas Bo Thomsen